

Jan Jůn o ní píše: **Svoboda a co s ní...** Málokdy se na Velehradě sejde k nějaké přednášce a 80 zájemců. Skutečnost, že tomu tak bylo na přednášce prof. Jana Sokola 13. února, jen potvrdila očekávaný velký zájem o něj osobně i o jeho argumentaci. Navíc, téma „Svoboda a co s ní...“ zajímá zjevně mnoho krajanů – možná také vzhledem k tomu, že mnozí s údivem sledují různé korupční skandály ve vlasti, kde se svobodu naučili zjevně rychle využívat a zneužívat také ti, kteří ji léta předtím národu odpírali či jejich mladší následovníci. Profesor Sokol se nejdříve tázal po významu svobody a na příkladech uvedl, co pro různé jedince znamená. Třeba pro děcko vytoužené obdržené klíče od bytu či domu, aby mohlo samo přicházet a odcházet. Pro jiné pak zas svoboda znamená prostě chovat se nevázaně. Ztráta svobody je bolestná a ještě jiní si jí dokážou vážit a kdy jí ztratí, jako třeba naše národy 15. března 1939 nacistickou okupací, tedy před 71ti roky tento měsíc. Profesor Sokol pak dokazoval jak je ve svobodě důležitou svobodu i jiným práti (jak by to třeba formuloval Komenský) a dodal, že to znamená i těm, které třeba nemusíme mít rádi, například hlučným sousedům, či politickým odpůrcům či vůbec lidem s jinými názory. Pak také zdůraznil, jak důležitá je pro svobodu zodpovědnost, míra vlastní zdravenlivosti, tedy tolerance, dodržování zákonů a také smysl pro společnou práci pro charitu, pro blaho jiných bez nějakých postranních úmyslů, ziskovosti či nezřízené chamtivosti které by ve svých důsledcích vedly k omezování svobody druhých. Pokud by však ve svobodě neexistovala nějaká pravidla, mantinely, zákony, ale i ona sebekontrola v rámci demokratických práv i povinností občanů, byla by to prostě anarchie a právo silnějšího utiskovat slabšího. Pokud by pak nějaký diktátor, strana, či stát začal občany příliš Orwellovsky kontrolovat, uplatňovat sociální inženýrství, sešněrovávat je předpisy a nařízeními a na nic se jich neptat, začal by tím vším omezovat svobodu a to by postupně vedlo k její úplné ztrátě. Boj za její znovuzískání pak není možný bez obětí. Vývody profesora Sokola byly jasné a posléze rozproutily živou diskusi. Ono živé a podnětné odpoledne ovšem také mimoděk potvrdilo i tu skutečnost, že česká i slovenská křesťanská komunita kolem Velehradu dál ožívá, navrací se k užitečné společenské a kulturní aktivitě oněch skvělých „otcolangovských“ let a lze si jen přát, aby tomu tak bylo i nadále. Za osm let – což není vlastně nijak dlouhá doba -- bude jistě Velehrad přímo přetékat oslavami i kulturními a politickými akcemi, neboť bude s národy doma slavit sto let od obnovení nezávislosti Čechů a Slováků v první republice. Do té doby bude Velehrad jistě dávno krásně opraven a rekonstruován, aby mohl sloužit krajanům akcím ještě lépe a aby se do zvětšené hlavní místnosti vešlo ještě více než oněch 80 osob. Bude jistě konečně mít opět kněze a bude dál pomáhat potřebným, ale také bude lépe připraven reprezentovat a hostit. Bude jistě fungovat obnovená knihovna, budou častější bazary a besídky a podobně a Velehrad zas bude oním centrem jako kdysi. Budou jistě také dál o mladé rozšířeny řady nás všech, kteří

pomáháme s tím, aby správce i správní rada vše lépe zvládali a aby se uskutečnily všechny ty skvělé nápady na akce, o kterých se hovoří. Ve svobodě a s onou charitativní skromností, houčevnatou prací bez velikášství, snobismu či slavomamu a s vítáním a rozvíjením podpory všech nabízených rukou a mozků se nejlépe tvoří trvalé hodnoty pro komunitu – jak to skvěle uměl blahé paměti Otec Lang a všichni, kteří mu pomáhali, včetně třeba i nedávno zesnulé Sylvie Langové. Snažíme se a pak se naší komunitě bude dařit a do onoho 28. října 2018 Velehrad opravdu rozkvetne. Ano, ve svobodě se i ono u kdysi vhodně použité heslo „Národ sobě“ lépe naplňuje a my jsme přece také součástí širšího národa a reprezentujeme jej za hranicemi, byť se snažíme o dosažení všeobecně poněkud skromnějších cílů. /jn/